

บทที่ 1

บทนำ

อุตสาหกรรมผักและผลไม้กระป๋องเป็นอุตสาหกรรมการเกษตรที่ประเทศไทยมีความได้เปรียบหลายประการ เนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานค่อนข้างมากและใช้เทคโนโลยีไม่ยุ่งยาก วัตถุดิบสำคัญซึ่งได้แก่ ผักและผลไม้สดก็มีอยู่มากภายในประเทศ ทำให้มีความได้เปรียบเรื่องความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ อย่างไรก็ตามคนไทยนิยมบริโภคผักและผลไม้สดมากกว่า ดังนั้นการผลิตผลไม้กระป๋องประมาณร้อยละ 93¹ จะส่งออกไปจำหน่ายยังตลาดต่างประเทศ ตลาดที่สำคัญคือ สหรัฐอเมริกา ยุโรปและญี่ปุ่น รัฐบาลได้ผลักดันให้ผลไม้กระป๋องโดยเฉพาะสับปะรดกระป๋อง ลำไยกระป๋อง ลิ้นจี่กระป๋องและเงาะกระป๋อง เป็นสินค้าส่งออกที่สำคัญเพื่อนำรายได้เข้าประเทศ แต่สินค้าของไทยต้องประสบปัญหาถดถอยทางการค้าและต้นทุนการผลิตที่สูงกว่าคู่แข่งจนทำให้ปริมาณส่งออกมีแนวโน้มลดลง ดังเช่น มูลค่าการส่งออกในปี พ.ศ.2540 จำนวน 3,481.2 ล้านบาท ปี พ.ศ.2541 จำนวน 3,206.2 ล้านบาท และปี พ.ศ.2542 (เดือนมกราคม-เมษายน) จำนวน 1,000.4 ล้านบาท²

จังหวัดเชียงใหม่มีโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปผักและผลไม้บรรจุกระป๋องเป็นจำนวนมากทั้งผลิตเพื่อการส่งออกและจำหน่ายภายในประเทศ วัตถุดิบสำคัญคือ ลำไยและลิ้นจี่ แต่เนื่องจากปัญหาภัยแล้งตั้งแต่กลางปี พ.ศ.2540 ทำให้วัตถุดิบขาดแคลนจนกระทั่งปลายปี พ.ศ. 2541 ผลผลิตเริ่มเพิ่มขึ้นทำให้อุตสาหกรรมมีแนวโน้มฟื้นตัว ซึ่งเป็นโอกาสของผู้ลงทุนรายใหม่และผู้ประกอบการรายเดิม ดังนั้นการศึกษาผลการดำเนินงานของอุตสาหกรรมประเภทนี้จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ เพราะเป็นการเพิ่มมูลค่าของผลผลิตทางการเกษตรและทำรายได้ให้แก่ท้องถิ่น

ด้วยเหตุนี้ผู้ศึกษาจึงสนใจที่ทำการวิเคราะห์ห้วงการเงินในอุตสาหกรรมแปรรูปผักและผลไม้บรรจุกระป๋องในจังหวัดเชียงใหม่ ในระหว่างปี พ.ศ.2539-2542 เพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจลงทุนและปรับปรุงการดำเนินงานให้สอดคล้องกับสภาวะการทางเศรษฐกิจในปัจจุบัน

¹ วิภาดา อิงตระกูล, “ผลไม้กระป๋อง”, *BUSINESS PROFILE บมจ.ธนาคารกรุงไทย*. (2542) : 6.

² เรื่องเดียวกัน, : 23.

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อทำการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของอุตสาหกรรมแปรรูปผักและผลไม้กระป๋องในเขตจังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างปี พ.ศ.2539-2542

ขอบเขตการศึกษา

ศึกษาจากงบการเงินในระหว่างปี พ.ศ. 2539-2542 ของบริษัทแปรรูปผักและผลไม้บรรจุกระป๋องในเขตจังหวัดเชียงใหม่ที่มีเงินลงทุนเกินกว่า 10,000,000 บาท จำนวน 6 แห่ง ซึ่งนำส่งสำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงใหม่ ดังนี้

1. บริษัท เชียงใหม่ฟู้ดแคนนิง จำกัด
2. บริษัท ผลิตภัณฑ์อาหารเกษตรฝ่าง จำกัด
3. บริษัท อาหารเชียงใหม่อุตสาหกรรม จำกัด
4. บริษัท อาหารภาคเหนือ จำกัด
5. บริษัท หยางไทย จำกัด
6. บริษัท เคซีเชียงใหม่อุตสาหกรรมอาหาร จำกัด

วิธีการศึกษา

แบ่งการเก็บข้อมูลเป็น 2 ประเภท

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบในการวัดผลการดำเนินงานของบริษัท
2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยการค้นคว้าจากข้อมูลในหนังสือและเอกสารและเอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมแปรรูปผักและผลไม้บรรจุกระป๋องและจากงบการเงินของบริษัทแปรรูปผักและผลไม้บรรจุกระป๋องในจังหวัดเชียงใหม่ ที่ส่งให้สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 6 แห่ง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ทำการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงพรรณนา (Descriptive) และในเชิงปริมาณ (Quantitative) ของงบการเงินแปรรูปผักและผลไม้บรรจุกระป๋องจำนวน 6 แห่ง ในจังหวัดเชียงใหม่ โดยทฤษฎีที่ใช้วิเคราะห์มีดังนี้

1. วิธีวิเคราะห์โดยการเปรียบเทียบ
 - การเปรียบเทียบตามแนวโน้ม
 - การเปรียบเทียบตามแนวตั้ง
2. วิธีวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน
 - อัตราส่วนสภาพคล่อง
 - อัตราส่วนสภาพเสถียร
 - อัตราส่วนแสดงสมรรถภาพในการดำเนินงานหรือความสามารถในการบริหารสินทรัพย์
 - อัตราส่วนแสดงสมรรถภาพในการทำกำไร
3. การวิเคราะห์ทั้งกระแสเงินสด

ประโยชน์ที่ได้รับ

ทำให้ทราบผลการดำเนินงานของอุตสาหกรรมแปรรูปผักและผลไม้บรรจุกระป๋องในจังหวัดเชียงใหม่ และเป็นแนวทางสำหรับผู้สนใจในการนำผลการวิเคราะห์การดำเนินงานไปใช้ในการวางแผนและตัดสินใจ